

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
dajih ob **torkih, četrkih**
in **sobotah**. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za en mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50
za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.—
za vsa leta . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbe
brez priložne naročnine se uprava ne
ozira.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč.
izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se račune po tarifu v petiti; za
naslove z debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navednih vrstic.
Poslana, osmrtnice in javna zahvala, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema *upravnštvo* ulica Molino pic-
colo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst. Odprte reklama-
cije so proste poštnine.

„Edinost je moč“.

Nekoliko misli.

(Dopis.)

Narod mora imeti idealov. — Za kakim ide-
jalom teži mali slovenski narod? Za idealom enako-
pravnosti jezika z družimi narodi! Je-li ta ideal
težko ali lahko dosegljiv? Na to se ne smemo
ozirati. Če slovenski narod doseže ta ideal, pride
v nevarnost pogube, ako si ne bo znal hitro iz-
brati družega; ako ne doseže tega idejale, bo pa
vedno zadnji med narodi ter bati se je, da bi se
potopil v druge narode. Da se mu ne bo treba
bati pogina vsled uredničenja svojega idejale, izbere
si mali slovenski narod drug ideal, kojega mu ne
bo moči nikoli doseči, a približeval se mu bo
vedno. Ta ideal bodi človeška popolnost! Človek
ne doseže nikoli popolnosti, a narod, koji teži za
idealom popolnosti, četudi majhen, bo močen, ker
bo kreposten, značajan! Naj takemu narodu preti
še tako močna sovražnikova sila, zmaga, k er je
značajan! Značajan narod stal bo kakor živa
skala, ki se ne gane, če tudi še tako močni va-
lovi butajo vanjo. Značajan človek je blag,
trden značaj je skupina vseh lepih čednosti, vseh
dobrih lastnosti, koje si je človek spopolnil po
lastnem prepričanju. Lastnega prepričanja pa ne
more nihče odvzeti. Logično je torej, da značajan
človek ne omahuje ni na desno ni na levo, temveč
svesti si, kaj je prav in kaj ni prav, rajše umrje,
nego bi nasprotoval lastnemu prepričanju. Da si
pa človek ustvari lastno prepričanje, mora biti
dobro obveščen v dotični stvari. Nevednež, naj bo
še tako blag, sodil bo kakor mu stvar razjasni
drugi — recimo učenjaki. A recimo, da so le ti
slučajno brezsrčni ali nepošteni. Ali brezsrčen uče-
njak pomaga ubogemu trpinu? Se-li bo potezal za
pravico nepošteni učenjak? Breznačajan veleuč-
njak bo sebičen, izrabljaj bode nevedno ljudstvo
v lastno korist; nič mari, naj ljudstvo umira gladu,
nič mari, naj narodi ginevajo, nič mari, naj se
vera, podlaga občnega blagostanja, trga rodovom
iz srca! Po takem moramo vprašati: ali koristi

samo veda občenemu blagostanju? Ne. Poglejmo pa
nevedneža blagega srca. Kako rad prihi v pomoč
človeški bedi, kako rad bi pomagal človečanstvu;
a hudobni svet zlorablja njegove dobrote. Koliko-
krat je prevarjen, prekanjen, vsled česar postaja
vedno manj zaupljiv do ljudstva, svet mu postaja
zopern; v starosti govori: Ko bi bil še enkrat
mlad, ne bi hotel biti več tako neumen, kakor
sem bil. Po lastni dobroti prišel sem v ta ali oni
kritični položaj.

Ali je smeti zahtevati, da bi tako prekanjen
mlad človek da-si sicer blaga duša, pomagal ubogemu
trpinu, ko stopi v zrelostno dobo, v starost; da bi
bil človekoljuben, pravicoljuben itd.? In naj tak
človek postane tudi bogatin, ki bi mogel pomagati
narodu, težko da bi pomagal, ko se spomni, kako
je on sam zastoj iskal pomoči v potrebi? Ali
bode človekoljuben, ko se bode spominjal kako
trdosrčno se je ravnalo njim v njega mladih letih?
Ali bode pravičen, ko se bode spominjal neštevil-
nih krivic, ki so se godile njemu? Ali tak človek
ostane zvest Bogu, narodu in cesarju, ko se bode
spominjal, kako je v stiskah klical h Bogu, pa ni
bil uslišan? Če misli, da se mu krivica godi, ko
mora plačevati davek? Če ga je lastni rojak pre-
varil? Ali bo ženska narodna, ako jo je narod-
njak prevaril, zapeljal, zapustil? Ali bode mladenič
zvest, naroden, ali bo zagovarjal prava ženske,
ako ga je morda sicer pobožna, učena domačinka,
zamotala v take zanjke, iz kojih ne vidi rešitve?
Na vsa ta vprašanja moramo odgovoriti z: ne!
Prvotno blag človek ne bode se kazal blagega
v dejanjih. Zakaj? Zato ker gaje upognila ali po-
kvarila vihra življenja, ker ni imel lastne razsod-
nosti, lastnega prepričanja.

Kako povsem drugače pa vidi vse to oni,
koi je prišel do samostojnega razsodka na jedni
strani po skrbni materini vzgoji, na drugi pa po
vedi! Prav soditi zna le oni, ki ima združena srce
in glavo. Zato pa rečemo lahko, da le v učenja-
kih dobrega srca je tudi blagih značajev. A kdo
ustvarja učenjake, kdo pa značaje? Učenjake

ustvarja šola, značaje ustvarja — dom! Mati je
oni činitelj, koji ustvarja značaje! Česar pa nima
mati sama, tudi sinu ne more dati. Ako hočemo,
da bodo možki značajni, ustvarjajmo si značajno
ženstvo! Ženstvo pa v obče ne more biti značajno,
dokler ni enakopravno. Moštvo se trese pred enako-
pravnostjo ženstva, trese se torej pred popolnostjo
človeško.

Ako hoče mali slovenski narod doseči enako-
pravnost jezika, težiti mora po enakopravnosti
ženstva. Ako mali slovenski narod noče imeti od-
padnikov, renegatov, skrbi naj torej za značajno,
to je, popolno ženstvo. Popolnost človeška sestoji
v družnji srca in glave; torej ženska, ako hoče
biti popolna, mora družiti srce in glavo; še le
takrat se bo zavedala vzvišene svoje naloge. Le
zaveden človek si more po lastnem prepričanju
utrditi vse kreposti, vse čednosti, vse dobre last-
nosti, to je, si more utrditi blag značaj. Torej le
zavedna ženska bo krepostna iz lastnega prepriča-
nja. Le zavedna ženska bo narodna iz lastnega
prepričanja udana Bogu in cesarju. O čemer je
človek prepričan sam, ta dokazuje isto drugemu
ter govori prav iz srca. Kar pa prihaja iz srca, to
sega v srce. Ko bo torej mati sama prešinjena
duhom naukov svete vere, možno jej bo ucepiti
v kri in v meso otrokovo ta duh in vsa prekanje-
nost sovražnikov vere ne bode zamogla iztrgati v
poznejših letih človeku vernosti iz srca! Komur
bode mati živo dokazovala, da v veri je človeko-
ljubje, je pravicoljubje, je enakopravnost, je svo-
boda, je občno blagostanje, je vsa omika, ali tak
človek pade v skušnjavo, ko mu po naključju pride
brezversk list v roke, ali ko zaide v zapeljivi svet?
Ali ne bo marveč, prešinjen duhom verskih naukov,
uverjen, da v katoliški cerkvi je enakopravnost,
človekoljubje, svoboda? Ali se ta človek uda nau-
kom kriviga socializma, ali zavrže vero? Ne!
Tak človek poreče takoj, da pošten učeni socia-
list se mora ujemati z nauki vere. Ali bo tak člo-
vek veroval, da bi pošten socialist hotel deliti

vse to so je vrtelo v veselem „kolu“ okrog nje-
gove postelje. V splošnem vrtincu se je one-
svestil

Naslednji dan ni šel slušati predavanj o ba-
roku in renesanci.

Bolela ga je glava, in ves svet se mu je
zdel nekam neroden.

Imel pa je Poglajen popoldne nčno uro v
rodbini barona Tannenwalda, ki je rad podpiral
mlade umetnike. Tu je poučeval svojo rumenolaso
Elzo in njeno sestro Štefanijo v slikanju na platno.

Prijazni plemiči so ga, kar je spoznaval dan
za dnem, zelo spoštovali, in Poglajen je rad učil
mladi baronesi. To opravilo mu je bilo še posebna
slast potem, ko se mu je zdelo, da čita v Elzinih
očeh nekaj, kar je več kakor samo spoštovanje do
svojega mojstra.

Deklica je bila z njim posebno zaupna. O
neki priložnosti mu je pripovedovala ljubezenske
spletke in zveze svojih prijateljic, znanih dam, ki
so se udeleževale umetniških večerov.

Poglajen je srečno uporabil slučajno odsot-
nost mlajše baronese in razkril Elzi svoje srce.
Ničesar mu ni odgovorila, samo stisnila je njegovo
roko in dovolila, da jo je poljubil na rožna usta.
Vrnivša Štefanija jima je skvarila najslajše tre-
notke — (Pride še.)

PODLISTEK.

Zakaj ga ni bilo?

Spisal Dobrávec.

Poglajen je izpustil dekle in čakal, da ute-
melji svojo trditev. Nekdo iz družbe ga je prehitel:
„Vemo, da si poznavalec svoje stroke in
znan portretist, ki se sme nadejati najlepše bo-
dočnosti, ali — Andrej! — spoznati vsako
zaljubljenko — hm, hm — brez praprotnega
semena ali še boljšega leka — ni možno“. Poglaj-
en je že nestrpno mencial na svojem sedežu; rad
bi jo bil zasolil vsem nasprotnikom, pa se je oglasil
Dolnič:

— Ne samo slikar, tudi dušeslovec, prorok
in učenik prihodnjih časov bi moral biti ter več
in bolje videti nego Röntgen z X-zarki. Srce,
žensko srce s svojimi tajnostimi se ne zrcali
v očeh.

Mlademu slikarju je bilo to preveč.

„Staviva!“ — Kolikor hočeš! — „Dobro;
jutri zvečer te prepričam, ali pa ti mene. Naših
umetniških večerov se udeležujejo dame iz raznih,
nam znanih krogov. Tam se s primernim posredo-
vanjem obrneva do te ali one, in brez hrupa do-
ženeva stavo“.

— Velja, torej jutri. — „Za koliko?“ —
Večerjo za vso družbo; naša Berti pa dobi od
vsakega takšno napojnino kakor samo v najboljših
časih. Jaz ali ti. Priče!

„Vsi, vsi!“

Pol ure pozneje je bila tema tudi v posebni
sobici. Dolnič in Poglajen sta stala sama na ulici
ter nekoliko težko vzdržujé ravnovesje svojih teles
otepala dogorevajoči smotki.

— Kam pa sedaj? — prašal je Dolnič ma-
lomarno.

„Zum Ochsen“ — na pivo.“

2.

Ko je Poglajen švedral v svoje stanovanje,
se mu je zdelo, da so tla pod njim nekam mehka.
Opravičeval je sam pri sebi svoje noge ter se jezil
nad slučajem, da je morala prav nocoj odjenjati
trdnost zemeljske krogle. Celó zvezde niso miro-
vale . . .

Niti sleči se ni utegnil popolnoma, pa se je
zvalil kakor klada na postelj in zadremal pozabivši
skrbni in težave, pozabivši celó stavo.

V bližnjih stolpih so naznanjali udarci še več
nego samo začetek novega dne.

Na pol dovršene slike, modeli, razno orodje,
kipi, posnetki, načrti, dá, celó starinska peč —
tako se je zdelo Andreju, prej ko je zadremal —

sporno premoženje, da bi hotel jemati to, kar si je s trdom in v potu svojega obraza prihranil kdo drugi, ter dati onemu, koji tiči v revščini v led lenobe, ali onemu, koji je po nemarnosti zapravil premoženje? Ali pa bode na drugi strani blagin zaveden človek nasproten opravičenim zahtevam socialnega gibanja le zato, ker je mnogo taci, ki grdo zlorablajo to gibanje? Ne, ampak ravnal se bode po naukih cerkve v zmislu enakopravnosti, človekoljubja, svobode, omike. „Ako hočeš biti popoln, pojli tja, prodaj vse, kar imaš in daj ubogim“ je rekel Kristus. Pаметen in pošten socialist niti ne zahteva toliko.

(Zvršetak pride.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 4. septembra 1896.

Volitve volilnih mož na Koroškem se za slovensko stranko ugodno vršijo. V podjurski dolini zmagaue sijajno po vsej črti. Tudi v ziljski dolini dobro stoji in bo zmaga gotova. Renegat dr. Abuja bode torej v svojem domačem kraju vržen ob tla, kajti poženejo ga njegovi lastni rojaki. Nemški konservativci upajo zmagati v labodski in melski dolini; v celovškem in beljaškem volilnem okraju pa po večini kons. nemški zavezniki premalo delajo, zato je tudi ne bode mogoče zmagati. Slovenci so povsod pridno pri delu. „Tagespošti“ se javlja iz Celovca, da se delajo tam poskusi, doseči v kuriji veleposestnikov kompromis mej liberalno in klerikalno stranko. Doslej so veleposestniki volili vedno samo nemškoliberalce v deželni zbor.

„Sl. Narod“.

Zaupniki dalmatinske stranke prava se snidejo, kakor poročajo iz Zadra, dne 9. t. m. v Spljetu, da se pogovore o svojih težnjah. Pri tej priliki se bo obravnaval tudi predlog, katerega je pred leti stavil posl. Blankini v dalmatinskem deželnem zboru in v katerem zahteva zjedinenja z materinsko deželo Hrvatsko. Poročevalec iz Zadra pripomnja, da se vsprejme ta predlog s precejšnjo večino glasov. Z dalmatinsko narodno stranko se pravaši pri ti priliki ne bodo spuščali v nikak pogovor, ker menijo, da sedaj še ni godna za take misli, in hočejo torej pričeti vse delo na lastno roko. Nasproti hrvatskim pravašem hoče stranka ohraniti nevtralnno stališče, ker vedo, da na ta način najbrže dosežejo svoj namen.

Poslanska zbornica ogerska. Finančni minister je govoril o pogajanjih za obnovenje pogodbe. O kvoti da se nadaljujejo pogajanja med deputacijama. Oggerska in avstrijska vlada še nisti razpravljali o tem in ogerska vlada ni dala nikakih obljub. Pač pa sti se dogovorili avstrijska in ogerska vlada o carinski in trgovinski zvezi. Glede banke so se vršila pogajanja med obema vladama za podaljšanje privilegija in sti se vladi sporazumeli. 112 milijonov državnih not umakniti obe vladi iz prometa in sicer v razmerju 70:30 ter jih nadomestiti s 50 milijoni v notah po 5 gl. in 32 milijoni v srebrnih komadih po 5 kron. Določeno je, da se uvede plačevanje v gotovem denarju.

Obnovenje pogodbe z Oggersko. Sreča je bila od nekdaj jako muhasta in svojeglava in včasih tudi ekscentrična dama. Včasih obišče kar hratu siromaka, ki se niti v sanjah ni nadejal temu; kje drugje pa kar naenkrat zapusti svojega dolgoletnega ljubljence — obrne hrbet ljudem, o katerih bi bil človek sodil, da so nerazdružno spojeni žnjo. Doslednosti ne pozna ona; nelogični, divji skoki so nje element.

Do našega ministerskega predsednika grofa Badenija je obrnila dama sreča svoje smehljajoče lice, ko je vzel v roke krmilo avstrijske države. Vse se je čudilo sreči grofa Badenija. Kar izpod rok mu je šlo vse, česar se je lotil. Rešil je, kakor da je parlamentarna mašina namazana z oljem, preosnovno davkov in volilno preosnovno: vprašanji, ob katerima so se zastonj trudili dosedanji državniki. Ves parlament, vse stranke — izvzemši nekoje male, neznatne frakcije — kakor da so mehko testo v rokah gosp. ministerskega predsednika. Grof Badeni je bil srečen človek, srečen minister, in bati se mu je bilo, da skoro pride v prijetno, a vendar nezdravo in nevarno položnje, da bode imel pred seboj parlament brez vsakršne opozicije.

Tako mu je šla na roko — sreča. Ali sreča je muhasta dama. Ob najvažnejši nalogi, koja je bilo

izvršiti grofu Badeniju, o pogodbi, obrnila se je nekako v stran in delo ni hotelo pravizpod rok. Oficijozna glasila so sicer vsaki dan prijavljala oficijozno poročila o uspešnem napredovanju pogajanj; sleherni dan smo čuli blagovestje, da je vse gladko in v redu, le ta ali ona stvar da je ostala še nerešena, a da ni dvombe na ugodni rešitvi. Tako so barvali oficijozni in nekoliko časa smo res verovali tem poročilom, misle si, da je grof Badeni srečen državnik. Potem so pa prišli prigovori, replike in duplike se strani obojestranskih deputacij o kočljivem vprašanju v obsežju vse pogodbe — o kvoti, o razmerju, v kojem naj bi bodočih 10 let prispevali obe polovici države za ukupne potrebe. In ti spisi so bili dokaj ostri in pikri in so kazali na razdraženost na obeh straneh. Madjari so se krčevito držali menenja, da njim je vendar-le najbolje, ako Avstrijci pokrivajo zanje ukupne srtoške, Avstrijcem pa je jelo svitativ v glavi, da to je pravo za pravo velika neumnost, da oni plačujejo za druge. Tako so se prepirali sem in tja: ob razmerju 70:30 se je razbila sreča grofa Badenija. Kmalu so jela namigovati njegova glasila o možnosti, da se za jedno leto ustvari le provizorij, to je: sporazumljenje o obnovenju pogodbe se ni doseglo. Oficijozna glasila so sicer utemeljevala provizorij s tem, da razni taktički razlogi silijo, da se dotični načrti ne predlože parlamentoma že v tem jesenskem zasedanju. No, kdor ima oči, da vidi, ušesa, da sliši, in razum, da opazuje, je vedel, da je to le prazen izgovor, ki naj bi pokrtil nago in neprijetno dejstvo, da so se pogajanja razbila. In res zatrjajo najnovejša poročila, da obnovenje pogodbe ne pride v razpravo državnega zbora v tem zasedanju. Zvesta dosedanja tovarišica grofa Badenija, sreča, mu je obrnila hrbet ob vprašanju pogodbe z Oggersko.

Predloge o obnovenju pogodbe pridejo torej pred parlament še-le drugo leto. Pred koji parlament? Saj nam je ravnokar šinila misel v glavo, da prihodnjo spomlad pridejo nove volitve in nova zbornica. In nova zbornica bode malo drugače sestavljena nego sedanja. Ne mislimo tu samo na onih 72 poslancev, koje pošlje v parlament nova kurija, ampak povdariti treba, da parola o bodočih volitvah — sosebno v nemškem taboru — ne bode obsezala samo političkih in narodnih akcentov, ampak bode zvenel iz iste klic: varstvo gospodarskih koristi te države proti nenasitosti Madjarov. Ali bodo poslanci, izvoljeni v znamenju tega bojnega klica, mehkeji, nego so sedanji? Gotovo ne. O tem že celó ni govora, da bi novi parlament pritrdil razmerju 70:30. To razmerje znači veliko krivico in za našo polovico breme, ki se ne da opravičiti na noben način. In naj avstrijske narode še tako razdružujejo politički in narodni nazori, a ob tem vprašanju soglašajo vsi: da mora biti enkrat kraj tej krivici. Soglasje narodov pa bode sililo tudi poslance do ukupnega in zloznega odpora. Nemški liberalci bi že res dali z obema rokama, kar-koli zahtevajo Ogri; in tudi Poljaki bi privolili konečno. Ali tu je mala kljuka, na kojoj se obesi vsa dobra volja žido-liberalcev: vprašanje, v kolikem številu se ti poslednji povrnejo v parlament? Ne treba da bi bil človek poseben prorok, ako hoče zatrčiti, da pride ta mogočna klika oslabljena, decimirana, v novi parlament, nasprotniki dosedanjega razmerja pa ne le ojačeni po številu, ampak tudi moralno podkrepljeni po soglasni volji njih volilcev.

Ministerstva Badenijevega čakajo torej hudi in viharini časi za bodoče čase. Srečni časi, ko je ves parlament — v zmislu dane obljube — on vodil na vrhovi, ko ga je spremljala nenavadna sreča, da je vsako zapreko, če že ne premagal, pa se jej vsaj izognil, ti časi se menda ne povrnejo več v novi parlament, a najmanjše se je nadejati temu — o obnovenju pogodbe z Oggersko.

Avstrija in Rusija. Tudi oficijozna „Pol. Correspondenz“ je prijavila posebno izjavo o sestanku obeh vladarjev na Dunaju, došlo jej iz Peterburga. Ta izjava je tem znameniteja, ker menijo, da jo je nadahnil pokojni knez Lobanov. V tej izjavi je čitati: „V tukajšnjih (peterburških) merodajnih krogih so jako zadovoljni z izidom

carjevega obiska na Dunaju. Toliko car Nikolaj, kolikor njegov minister za vnanje stvari sta prešla na Dunaju najugodnejše utise na vse strani. Neposredni učinek dunajskega sestanka je v tem, da je isti izdatno otopil osebne odnošaje med carjem Nikolajem II. in cesarjem Franom Josipom, ter sta se po istem približala drug drugemu knez Lobanov in avstro-ogerski minister za vnanje stvari, grof Goluchovski, in je došlo tudi do ožjega poznavanja obojestranskih nazorov in namenov, kakor je možno le po neposrednem občevanju in izjavljanju svojih misli. Že to je dobiček v političkem pogledu, kojega vrednost ne more prezreti nikdo. V stvarnem pogledu je možno sklepati iz migljejev omenjenih krogov, da se je gledé vztočnih zahtev pokazala razveseljiva sličnost v nazorih obeh državnikov in da je opravljena nada, da bosti peterburška in dunajska vlada jednako postopali v bližnji bodočnosti vzlic vsem morebitnim dogodkom in sukanju na Vztočju. Dunajski sestanek smatrati je torej kakor dogodek v prilog evropskemu miru ter je trditi, da je uspeh istega povsem zadovoljiv“. Sleherni prijatelj miru mora le želeči, da bi bilo tako.

Katoliški shod v Solnogradu in židoliberalci. Omenili smo že v poslednjem izdanju, da je prisrčni pozdrav namestnika grofa Thuna na katoliškem shodu v Solnogradu povzročil pravo paniko, splošni strah. Nemški liberalci vedo dobro, da brez dobrohotne podpore državnega aparata ne morejo živeti, kajti brez veljave so brez vladne pomoči: kakor ničla, ako ne stoji enojka pred njo. Ker pa je zatrčilo glavno glasilo nemških liberalcev, da kaj takega, kakor je gori omenjeni pozdrav, še se ni dogodilo, potrudila se je praška „Politika“, da nekoliko osveži spomin stare dunajske židinjce, „N. Fr. Presse“ — spomin na dōbo pred 15 leti, ko je v istem Solnogradu zboroval nemški „Schulverein“ in ga je pozdravil tedanji namestnik tirolski, ki je bil, kakor še danes, zajedno načelnik politične uprave v Solnogradu. Tedaj je bilo seveda vse v redu in ista „N. Fr. Presse“ je zabeležila oni pozdrav pravim triumfom, in še posebno pavidarjala, da so vsi člani centralnega odbora omenjene družbe kar leteli k namestniku, da mu čestitajo!

Sedaj pa, ko je namestnik pozdravil najbrže še odličneje, toda ne nemškoliberalno družbo, sedaj je seveda postopanje vlade — pristransko. Seveda, seveda: na korist židovsko-liberalne stranke je tudi najbolj kričeča pristranost le lepa čednost; drugače pa je — pristranost, kakoršne ne bi smelo biti na strani vlade.

Ti nemški liberalci imajo svoj poseben slovar o dolžnostih vlade z ozirom na dolžno nepristranost. — Nervozni so postali; vsaka malenkost jih vznemirja; nervoznost je bolestno stanje in v nemškoliberalni stranki je ta bolezen menda akutna.

Položaj v Carjemgradu. „Bureau Reuter“ javlja iz turške prestolnice, da so se odposlaniki evropskih držav včeraj zopet posvetovali gledé korakov, koje je storiti v očigled uporom v Turčiji, kojih turška vlada ne more vdušiti. Čuje se, da je bilo sklenjeno na tej konferenci, da je treba ob obrežjih Turčije izdatno pomnožiti število vojnih ladij evropskih držav, ki imajo že sedaj po kojoj vojno ladijo v turških vodah.

O namerah revolucionarcev v Carjemgradu pišejo od tam: Sedaj še-le je jasno, kaj so pravo za pravo nameravali uporni Armenci. Jasno je, da bi bila revolucija zares strašna, ako bi bili Armenci mogli izvršiti svoje načrte popolnoma. Kajti osvojitve otomanske banke in pa metanje bomb (koje so metali morda tudi Turki, Uredn.) ni bilo nego mali del revolucionarskega načrta Armencev. Očividno je, da so Armenci hoteli izkoristiti obupni položaj turške države, ki ima preobilne preglavice s Kreto. Vojaštvo, ki je na razpolaganje, odposlala je vlada na Kreto, da bi udušilo upor, in pa v Malo Azijo, kjer tudi vre. Armenci so torej znali, da vlada ne more vporabiti proti njim vso organizovane vojske. Znali so pa tudi, da je država v skrajno slabem finančnem položaju. Zatorej, — tako sodijo v političkih krogih carigrajskih, — hoteli so „hujskadi“ dotirati stvari do skrajnosti in zatorej so izzivali vojake in policiste. (?) In Armenci se niso prestrašili niti potem, ko so Turki pričeli reagovati in pobijali Armence, kjerkoli so

našli koga. A Armenci hoteli so spraviti turško vlado v zadrego tudi s tem, da so svojimi izgedi obustavili vso trgovino. Poleg tega pa je tudi dokazano, da so mohamedanci pobijali in klali Armence pred očmi turških vojakov in policistov. Zares lepi odnosi!

Menelik in Italija. Iz Rima javljajo, da so došle iz Abesinije tje kaj jako vznemirjujoče vesti. Menelik da ima pod orožjem večino vojske, koja se je borila proti Italijanom. Nadalje trdi, da organizuje topništvo, kajti topove so mu ostavili, kakor znano, Italijani sami, ko so bili tepeni v bitki pri Aba Garimi. Nadalje poroča dotični poročevalec talijanski vladi, da vežbajo Menelikove topničarje — francoski častniki (?). Iz vseh teh malo tolažljivih vesti sklepajo vojaški krogi italijanski, da se Menelik pripravlja na nadaljevanje boja z Italijani.

Različne vesti.

Njeg. cesarska visokost nadvojvoda Viktor Ludovik brat našega cesarja došel je dne 30. min. m. v Opatijo. Visokemu gostu poklonil se je od strani političke oblasti gosp. c. kr. okrajni glavar Fabiani, od strani občine pa župan dr. Štanger. Visoki gost ostane v Opatiji nekoliko tednov.

Osebnost. Viši poštni ravnatelj tržaški, Karol Pokorny, vrnil se je s svojega dopusta v Trst ter prevzel vodstvo poštnega in brzojavnega ravnateljstva.

Naši seljaki iz Istre. Omenivši, da se je občnega zbora pol. društva „Edinost“ udeležilo tudi seljakov iz raznih krajev Istre, pravi „Naša Sloga“: „Zborovalce je posebno veselilo, da je došlo več najboljših in najzavednejših kmetov-gospodarjev iz vasi Lovrečiče in Materade (občina Umag), koji so bili uprav srečni, da so se mogli pogovoriti z našo gospodo o svojih željah in nadlogah — in to v svojem materinem jeziku. Milo je bilo poslušati te čestite in poštene moze, kakó modro in trezno so razlagali narodne stiske in potrebe.“

Res je bilo tako. Videlo se jim je na obrazu tem siromakom pristržno veselje, prsa so se jim kar dvigala o nenavadnem prizoru, ko je odlična družba, v navzočnosti več stotin ljudij, govorila do njih v milih glasovih materinih, ko je videla, da je ljudij na svetu, ki se brigajo za njih dušni in telesni blagor. Temu niso navajeni siromaki. Dosedanja navada v njih je bila ta, da je lepo oblečeni laški „gospod“ prihajal k njim le — kakor gospodar, kojemu se mora klanjati — suženj, ščavo. A kdo bi se brigal za gnotne ali celó duševne koristi — sužnja?

Kdo ne bi verjel po takem, da se je tem siromakom na zborovanju jelo dvigati pogaženo in potlačeno moralno čustvo? In te utise so ponesli seboj med svoje rojake-trpine, ponesli so seboj blagovestje: Še nismo izgubljeni, saj skrb za nas blagi in učeni možje! In po vsakem takem poročilu semora dvigati moralna moč našega ljudstva sploh.

Kakor slovensko glasilo moramo še povdariti posebnim veseljem, da sta bila na občnem zboru tudi naša okolica in slovenski del Istre — zlasti pa Pomjansčina — lepo zastopana po kmetih-gospodarjih.

Do vseh vas, ki ste čuli lepih nauk, ki ste čuli kako se naši voditelji morajo liki levi boriti se zlobnostjo zlobnih ljudij, ki ste se mogli uveriti, kje so vam pravi prijatelji in kje sovražni binavci; do vseh vas, ki ste čuli iz ust naših narodnih voditeljev zvoke ljubezni do svojega naroda in do svoje domovine, obračamo se iskreno prošnjo, da bi kakor pravi apostoli poštene stvari širili dobljene nauke med vsem narodom.

V političkem okraju voloskem se bistri. Razne političke volitve iz zadnje dobe so sicer že dokazale, da se narod tam lepo razvija v duhu narodne zavsti in da ima tam naša stvar krepko trdnjavo. Vendar pa naši rodoljubi niso hoteli držati križem rok, dobro vedoč, da še le potem je podlaga trdna za domovinsko stvar, ako je tudi uprava občin v zavednih in energičnih narodnih rokah. V zmislu tega uverjenja pripravljali so rodoljubi ljudstvo tudi na občinske volitve v Jelšanah, koje uprava je bila dolgo vrsto let dijamelno nasprotna narodnim načelom. In to svoje

nasprotje ta občina ni kazala samo v svojem okvirju, v delokrogu občinske uprave, ampak povsodi, ob vsaki priliki, posebno pa še prigodom političkih volitev, da-si je vedela v naprej, da ne zmore in da se postavi v nasprotje z mišljenjem ostalega okraja. Občina jelšanska je vsikdar motila soglasje v okraju in je dosledno demonstrirala proti vsakemu krepkemu pojavu narodnega življenja; ta občina je bila svojim postopanjem vsikdar na uslugo našim nasprotnikom, ker je vzbujala vsaj videz, kakor da ima italijanski živelj Istre koje moralno pravo do okraja voloskega. In res je italijanska stranka vsikdar, kadar-koli so jelšanski veljaki in njih malobrojni prijatelji vrhli koje polence narodni stranki pod noge, zapisala dotični dogodek na svoj račun. To stanje je bilo mučno in neznosno, ko je bila jedna občina tako rekoč posebeljeno zaničanje mišljenja vsega okraja. Kakor rečeno: okraj je bilo faktično naš, zanesljivo naš, ali na videz je bil tako, kakor da se narodna stranka mora težko boriti za svojo pozicijo v tem okraju. A prav to je mnogo škodovalo z ozirom na ugled narodne stvari. Zato je bila sveta dolžnost tamošnjim rodoljubom, da store jedenkrat konec temu stanju, da napnó vse sile v ta namen, da pride tudi občina jelšanska v zanesljive narodne roke. In delali so energično, previdno in v zavesti svojega cilja; delali so in dosegli sijajno svoj cilj.

Občinske volitve v Jelšanah so se pričele v ponedeljek dne 30. avgusta, a završile so se v sredo se sijajno zmago narodne stranke. Zmagala je v tretjem razredu — tu je bila nevarnost največja — in zmagala je v drugem razredu 122 proti 10 glasom, v prvem pa polovico večine.

Po tej zmagi, po tej osvojitvi občine jelšanske nadajamo se, da se prične novo razdobje narodnega razvoja in svežega političkega življenja v okraju voloskem: razdobje soglasja, razdobje zloženega dela za prava naroda, razdobje najenergичnejega zavračanja italijanskih spletk in spletkarjev. Notri do korenine treba udušiti tudi videz, kakor da bi imela domovinsko pravo v tej občini koja druga narodnost izven hrvatsko-slovenske. Proti vsakemu poskusu falziškovanja narodnostnih odnosov v političkem okraju voloskem mora se vzdigniti ves okraj v soglasni protest.

Na lepem vspehu gre zasluga rodoljubom rečenega okraja. Hvala jim na dokazu, da vse dosežemo, ako smo složni med seboj! Rodoljubi v okraju voloskem so nam vzgled, kako treba delati za narodno stvar. V političkem boju ne vidiš tam duhovnikov, uradnikov, trgovcev, ampak le — rodoljube. Rodoljubna misel jih spaja v jedno falango, zato so močni. In v tej močni falangi je močna zaščita — vsem. Dobro je tako za vero in za narodnost; dobro se počutita duhovnik in posvetnjak. Tam se sicer ne povdarjajo toliko ni verska načela na jedni, ni zahteve baje prosvitljenega XIX. veka na drugi strani — zato pa se tam intenzivneje dela za obojestranske koristi.

Zmaga v Jelšanah je plod tega zloženega dela: je zmaga slovenskega bratoljubja in soglasja med stanoviti! Zato hočemo i mi vsikdar in povsodi posvečati vse svoje skromne sile za strpljivost, za slogo med nami!

Slava rodoljubom okraja voloskega posvetnega in duhovskega stanu, slava zavednim volilcem jelšanskim!

O zaroki Italijanskega prestolonaslednika. Cesar Fran Josip je brzojavil nastopno čestitko: „Zagotovilom svojega najživejega in najpristrčnejega sočutstvovanja na srečnem dogodku, o kojem ste mi Visokost sporočili dobrotno, prosim zajedno, da bi Vaša Visokost blagoizvolili biti tolmačem pri princesi Jelene mojega sočutstvovanja in mojih najiskrenejših voščil za srečo mlade dvojice“. — Carica Marija Fedevrovna je brzojavila: „Živo se udeležujem na Vašem rodbinskem veselju. Čestitam Vam iz vsega srca na zaroki naše ljube hčere Jelene z ljubljanim princem in jima želim največjo srečo“. — Kralj Umberto je brzojavil: „Moj sin mi je prijavil dobro vest in jaz hitim, da Vam sporočim svoje zadoščenje in svoja voščila za srečo najinih otrok“. — Kraljica Viktorija je brzojavila: „Velikim zadoščenjem sem vsprejela po Vaši Visokosti prijavljeno mi veselo vest ter Vas prosim, da vsprejmete moja voščila“. — Sultan je brzojavil: „Velikim zadoščenjem sem vsprejel brzojavko,

s kojoj mi je Vaša Visokost prijavila zaroko princese Jelene, Vaše visoke hčere, s kraljevičem italijanskim. Pošiljam Vaši Visokosti o tej priliki svoje čestitke, želim, da bi ta dogodek značil razdobje sreče za visoka zaročenca“. — Nemški cesar je brzojavil: „Udeleževaje se na Vašem veselju, hitim, da izrazim svoje pristrčne čestitke o priliki zaroke Vaše hčere z mojim ljubljanim sorodnikom.“

Italijanski prestolonaslednik se je vrnil v Italijo. Iz Bara poročajo, da se je italijanski kraljevič včeraj (3.) ukrcal na svojo jahto ter se odpeljal v Italijo. Ljudstvo je navdušeno pozdravljalo bodočega zeta kneza črnogorskega. Princ je brzojavnim potom prijavil svoji zaročnici, da ostavlja Črnogoro. — Knez Nikola priredil je dné 2. t. m. sijajen obed, na katerem je bilo povabljenih 500 oseb. Ta obed bil je takorekoč v čast in pohvalo prvakom črnogorskim, ki so nastojali, da je ljudstvo vsprejelo visokega ženina iz Italije toliko pristrčno. Temu banketu predsedoval je prestolonaslednik črnogorski Danilo. — Princ Viktor Emanuel podaril je pred svojim odhodom 2000 frankov za siromake na Cetinju.

Jutri torej slavilo bode naše „Delal. podp. društvo“ svojo običajno obletnico razvitja društvene zastave. Slavnost bode cerkvena in posvetna. Zjutraj ob 8. uri bode sv. maša v cerkvi pri sv. Antonu novem, pri koji bode pel pevski zbor „Slov. pevskega društva“; popoldne pa bode veselica v vrtu „Mondo nuovo. Mi smo že povdarjali razloge, iz katerih je dolžnost našemu občinstvu, da se udeleži te lepe slavnosti naših delavcev. Nadajamo se, da nas je razumelo naše občinstvo in da stori — svojo dolžnost.

O koncertni veselici, ki se bode vršila dne 8. septembra v Vipavi, nam poročajo, da se bode ista ob ugodnem vremenu vršila na čitalničnem dvorišču, ob neugodnem pa v društvenih prostorih. Udeležba obeta biti ogromna. Kuvert na banketu bode stal 1 glđ. 25 nč.

Program koncerta, katerega priredi „Vipavska čitalnica“ dne 8. septembra t. l. v društvenih prostorih: a) Emeršič: „Hej novaki“, koračnica, godba. b) Nedved: „Nazaj v planinski raj“, zbor. c) Ziehrer: „Avstrija v glasovih“, valček, godba. d) Förster: „Ljubica“, zbor. e) Parma: „Spomin na Kranj“, četvorka, godba. f) Hubad: „Slovenske narodne pesmi“, zbor. g) pl. Zajc: „U boj“, koračnica, godba. h) Pahor: „Slovenske narodne pesmi“, zbor. i) Ipavic: „Pozdravljam te gorenjska stran“, zbor. j) Mascagni: Intermezzo iz „Cavalleria rusticana“, godba. k) Pahor: „Pozdrav vrlim Postojnčankam“, polka franc. godba. l) Ples. Šuvalova zadela je káp. Iz Varšave došlo je včeraj brzojavno poročilo, da je generalnega gubernérja ruske Poljske, Šuvalova, zadela káp. Otrpnela mu je leva stran trupla. — Torej sedaj niti ni misliti na to, da bi Šuvalov nadomestil pokojnega kancelarja Lobanova.

Telovadno društvo „Tržaški Sokol“

vabi na

VELIKI IZLET

po morju

DEVIN

ki bode

v torek dne 8. septembra 1896

na paroplovu

ALBANIA

Odplov iz Trsta ob 3. pop. od Riva della Sanità. Povratek iz Devina ob 10. v noči

Na paroplovu in v Devinu svirala bode godba. Vsi gosti dobro došli!

RAZPORED:

1. Vsprejem izletnikov; 2. Ogledavanje staroknežnega mesta Devina; 3. Veselica s telovadbo, petjem, godbo in PLESOM na prostornem vrtu gostilne gospoda Plesa; 4. Umeteljni ognji.

cena za vožnjo po morju in ustop na veselico:

za odrasle 80 nč., za neodrasle 40 nč., Cena za ustop na veselico brez vožnje po morju 20. nč.

O smrti kneza Lobanova trde nekateri tržaški listi, da ni bila naravna. „Patrie“ smatra smrt Lobanova jako tajinstveno ter izraža sumnjo, „da je knez Lobanov pal kakor žrtva tajne zarote trojne zveze“. Ali je — vprašuje omenjeni list — knez Lobanov žrtva jednega tistih tajinstvenih atentatov, ki oživljajo spomine na druge žalostne dogodjaje? Ali je smeti v tem tragičnem dogodku slutiti čin tiste skrivne sile, ki je izkopala grob ruskemu generalu Skobelevu? Kdo bi se drznil odgovoriti na to? — Mi menimo, da so vse take sumnje le plod malo prebujne domišljije in radi verjamemo oficijoznemu glasilu ruske vlade „Nord“, ki se trudi, da bi razpršilo vse take sumnje izrecnim zatrdilom, da občo politiko Rusije, notranjo in vnanjo, vodi in nadahnuje samo le njegovo Veličanstvo, car samoderžec, in da torej smrt še tako odličnega ministra ne more ni malo premeniti onega, kar je odvisno samo od vladarjeve volje.

Radi nepredvidjenih tehniških zaprek nismo mogli danes priložiti priloge s poročilom o občem zboru političnega društva „Edinost“. Iskreno obžalujemo to nepričakovano zamudo, natančno da omenjeno poročilo priložimo izdanju za prihodnji torek (zjutranje izdanje).

„Brivec“ je oživel! Prejeli smo in objavljamo: Ne čudite se, ve prepirljive slovenske stranke, povratku „Brivčevemu“ med Slovence! Čul je vik in krik iz naših strastnih bojov in strankarskega klanja. Predramili so ga iz spanja obupni boji na Tržaškem in v Istri, osobni prepir strankarskih prenapetnežev na Goriškem; nečuvna otrpnelost središča Slovenije na Kranjskem; hohtajč-nestrpnost pangermanov do slovenskih manjših v zeleni Štajerski in Koroški ter opravičen boj delavskega proletarijata na Slovenskem. Obupen klic Spinčičev „Morituri vos salutanti“ pretresel je netrohljive kosti spečega „Brivca“ — zemlja se je odprla in bruhnila iz sebe pomlajenim duhom nasičenega borilca, ki si je takoj poiskal svoje zarujavelo orodje, daje brusi in sicer tako hudo nabrusi, da bode rezalo na vse strani, brez prizanesljivosti. — Ni brivca brez salona, ne bode „Brivca“ brez lepih ilustracij! A da ne zastane sapa zopet probujenemu borilcu za narodna in človeška prava in da ne pobere v drugo i njega nevarna denarna sušica, za katero mrjò slovenski šaljivi listi, obrača se do vseh slojev slovenskega naroda, da mu pomagajo v življenju.

„Brivec“ bode izhajal trikrat v mesecu in bode stal za vse leto le bori h 5 kron. Prva številka izide meseca oktobra t. l.

Pisma, naročnino i. dr. vsprejema bivši voditelj slov. šole v Trstu in upravnik lista, M. Kamuščič, bivajoči pri sv. Ivanu št. 165.

Šaljivi Slovenci in Slovenke, sezite brzo po peresu — ostali pa v žep! — Na delo!

Javno cepljenje kôzic. Letošnje jeseni vršilo se bode v Trstu javno cepljenje kôzic naslednje dni in v naslednjem redu: V novem poslopju za cepljenje v ulici Palladio (na vogalu ulice Petrarca) od 1. t. m. do 1. oktobra sleherni dan, izvzemši nedelje in praznike, od pol 5 do pol 6 pop. — Za I. okraj v ljudski šoli v ulici Lazza-retto vecchio dne 9. in 16. t. m. od pol 5 do pol 6 ure pop. (Ob isti uri vrši se cepljenje tudi v drugih, tu označenih okrajih). — Za II. okraj v ljudski in meščanski šoli v starem mestu dne 9. in 16. t. m. — Za III. okraj v ljudski in meščanski šoli v novem mestu dne 9. in 16. — Za IV. okraj v ljudski šoli v ulici Giotto dne 9. in 16. — Za V. okraj v ljudski šoli na Barrieri dne 9. in 16. — Za VI. okraj v ljudski šoli v novi Reni dne 9. in 16. — Za VII. okraj v ambulanci okrajnega zdravnika (Dr. Marcovich) dne 9. in 16. — Za VIII. okraj v ljudski šoli v Šklednju dne 19. in 26. in v ljudski šoli v ulici Ferriera dne 9. in 16. ter v ljudski šoli na Katinari dne 19. Za IX. okraj v ljudski šoli v ulici Giulia (Kandler) dne 9. in dne 19. v ljudski šoli na Vrdeli. — Za X. okraj v ljudski šoli v ulici Belvedere dne 12., dne 9. v ljudski šoli v Barkovljah in dne 12. v ljudski šoli v Rojanu. — Za XI. okraj v ljudski šoli na Opčinah dne 14., dne 16. v ljudski šoli v Trebčah in dne 19. v ljudski šoli v Bazovici. — Za XII. okraj dne 14. v ljudski šoli na Proseku in dne 16. v ljudski šoli v sv. Križu. — Na ambulanci okrajnega zdravnika pri sv. Ani vršilo se bode cepljenje od 8. do 9. predp. in od 1. do 2. popoldne.

Mestni magistrat pozivlja posebnim oklicom prebivalstvo tržaško, da uporabi priliko in da cepiti kôzice otrokom, ter priporoča, da si dajo cepiti kôzice v novič tudi oni odrasli, koji so si dali staviti kôze že pred 5 leti ali še prej.

Tedenska statistika tržaška. V tednu od 23. do 29. min. m. rodilo se je v tržaški občini 79 zakonskih otrok (39 moških in 40 ženskih) ter 23 nezakonskih (11 moških, 12 ženskih). Razven teh bili so 4 mortvorojeni. — V isti dóbi umrlo je 74 oseb (42 moških, 32 ženskih). V razmerju na število prebivalstva, računano na 161.886 ljudi, nevštevši vojaštva, pride 23.76 mrličev na vsakih 1000 duš, ako računamo povprečno umrljivost na leto na podlagi števila umrlih prejšnjega tedna. — Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti: 6 slučajev ôšpic, 1 sl. škrlatice, 1 sl. dávice, 1 sl. legárja, 13 sl. jetike, 12 sl. vnetja sopnih organov, 1 sl. kâpi itd.

Tržaško porotno sodišče letos ne bode imelo III. zasedanja, kajti isto odpade, ker ni obtožencev, kojih bi bilo staviti pred poroto.

Za citraše. Prejeli smo in objavljamo: Dovoljujem si Vam poročati, da sem znašel nove citre. Citre so v mestu in na deželi enako priljubljene in še celo narodna pesen jih slavi, ko pravi: Ti hentane citre, kak lepo pojo! itd. —, pa bi bile še bolj, da bi ne imele toliko tehničnih težkoč, kojih pa moje citre takorekoč ne poznajo, ker zadostuje lahen pritisk na tasto, da struna zapoje.

Na mojih citrah je spredaj popolna klavijatura, kakor na glasovirju; kdor zna na ta instrument, igra lahko takoj tudi na moje citre. Za klavijacuro je pa 12 tipk za akorde. Ako pritismo na jedno teh tipk, zapoje takoj 12 strun v lepem akordu. S temi 12 tipkami izvabi se lahko instrumentu vseh 36 akordov.

Ker so taste na klavijaturi, kakor tudi one za akorde numerirane, lahko bo na moje citre vsakdo takoj igral in sicer z desno roko melodijo, z levo pa potrebne akorde.

Ako menite, da bi moja iznajdba Vaše bralce zanimala, rad Vam dovolim, da jo obelodanite.

Span Anton, učitelj.

Drzna tatvina v inomestu. Predminolo noč utihotalpili so se tatovi pomočjo ponarejenih ključev v prodajalnico zlatarja Tomaža Leitnerja v Inomestu. Pokradli so zlatnine, vredne preko deset tisoč goldinarjev. Zlatih zapon in zapestnic, na kojih je urezana beseda „Innsbruck“, se pa tatovi niso dotaknili, kajti ti predmeti bi jih gotovo izdali, ako bi skušali prodati jih.

Sodnijsko. Predčerašnjem bil je „srečen dan“ za obtožence, ki so stali pred tukajšnjim sodiščem. Obtoženi bili so trije, in vsi trije bili so rešeni obtožbe. Prvi obtoženec bil je trgovski pomočnik Anton Kolman, vodja prodajalnice jestvin v ulici S. Giacomo in monte. Lastnik te prodajalnice je oče Antona Kolmana. „Dobre duše“ ovadile so tega poslovođjo, da je sleparil pri vagi, ker je na plošči tehnice prčvrstil neko stvar, ki je tehtala 35 gramov. To je bilo, glasom ovadbe, seveda na škodo kupovalcev jestvin. Svedoki pa niso mogli gotovostjo potrditi tega in zatorej je sodišče obtoženca rešilo obtožbe. — Baš tako je bilo s trgovcem Josipom Mareschijem, italijanskim podanikom. Le-ta ima svojo prodajalnico jestvin v ulici Stadion. Dolžili so ga, da je imel na tehniči pričvrščen komad mila in da je na ta način oškodoval kupce za 8 gramov. Tudi glede tega obtoženca se sodišče ni moglo gotovostjo osvedočiti o njegovi morebitni krivnji, zatorej ga je rešilo obtožbe. — Tretji obtoženec bil je voznik Angel Ceppalo, italijanski podanik. Le-ta je bil obdolžen javnega nasilstva, storjenega nevarnim pretenjem. Cepalo je služil pri svojem svaku Karlu Lojku v okraju Voloskem. Prepiral se je večkrat sé svakom in se grozil, da mu zapali hlev in hišo, pobije konja in da ga v obče pripravi ob nič. Na razpravi je obtoženec tajil vse te grožnje, njegov svak ni hotel pričati, drugi svedoki pa so izjavili, da se Lojko ni čisto nič bal groženj svojega svaka. Vsled tega je sodišče rešilo tudi Ceppala obtožbe.

Koledar. Danes (5.): Lavrencij J., škof; Viktorin, škof. — Jutri (6.): XV. pobinkoštna nedelja. Hermogen, mučenec. — V ponedeljek (7.): Zoran (Albin), škof; Regina, devica, mučenica. — Mlaj. — Solnce izide ob 5. uri 32., zatoni ob 6. uri 29 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 19 stop., ob 2 pop. 23 stop. C.

Najnovejše vesti.

Trst 4. Državnega pravdnika namestnik Štefan Vidulich je imenovan državnim pravdnikom v Gorici, sodni pristav Henrik Pedersolli pa namestnikom drž. pravdnika v Trstu.

Komarno (v Galiciji) 4. Včeraj je bil splošni počitek. Njeg. Veličanstvo cesar je delal ves dan. Danes so bile zopet velike vaje. Prebivalstvo je povsod pristrčno pozdravljalo cesarja.

Draždane 4. Včeraj je došel tu sem nemški cesar.

Carigrad 4. Ljudstvo se je pomirilo. Prodajalnice so otvorili zopet, izvzemši armenske. Armence so spravili na neko ladijo, a ne ve se še kam odpluje ista. Turške oblasti se trudijo, da bi Armence nižjih slojev spravile v njih domovino. Tudi trgovci in zasebniki odpuščajo armenske posle. Beda je velika.

Pariz 3. Kralj grški pride najbrž v Pariz in se snide s predsednikom republike.

Trgovinske brojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6.86—6.87 Pšenica za spomlad 1896 7.18 do 7.20 —. Oves za jesen 5.27—5.30 Rž za jesen 5.98 —. Korusa za sept.-okt. 3.71—3.73 Pšenica, nova od 7.4 kil. f. 7.05—7.15 od 79 kilo. 7.15—7.20, od 80 kil. f. 7.20—7.25 od 81. kil. f. 7.30 7.35, od 82 kil. for. —, —, —, Jedmen —, —, —, prosa 2.25—5.50.

Pšenica: Zmerno ponudbe, povpraševanje omejeno. Prodaja 10.000 met. st. Cene mlačne 6 nč. ceneje. Rž 5 novč. ceneje. Vreme: lepo.

Praga. Noratimirani sladkor for. 12.05, oktober-december 12.25 silno mlačno.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst a carino vred odpošiljatev precej f. 35.50 35.75 Concaaso 37.25—37.50 Čestvorni 39.50 —. V glavah (sodih) 39.75 —. Havrs. Kava Santos good average za september 62.50 za januar 59.50.

Hamburg. Santos good average za september 51.75 za december 49.50. za marc 1897. f. 59.50.

Dunajska borza 4. septembra 1896.

	danes	včeraj
Drjavni dolg v papirju	101.70	101.70
„ „ v srebru	101.80	101.80
Avstrijska renta v zlatu	123.35	123.30
„ „ v krouah	101.25	101.25
Kreditno akcije	374. —	375. —
London 10 Let.	119.60	119.60
Napoleoni	9.52 1/2	9.52
30 mark	11.73	11.73
100 itali.	44.80	44.80

ZELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) **Drjavna železnica.** (Postaja pri sv. Andreju Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:

6.30 predp. v Herculje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Herculje, Rovinj, Pulj.
4.40 popol. v Herculje, Divačo in Pulj.
7.30 „ v Herculje (in od Herculj brzovlak v Pulj Divačo, na Dunaj, v Beljak.)
Lokalni vlaki ob praznikih:
7.35 zjutraj v Herculje.
2.20 popol. v Divačo.
4.20 „ v Boršt.

DOHOD:

8.05 predp. iz Ljubljane, Divače, Herculj.
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Herculj, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka Ljubljane.
Lokalna vlaka ob praznikih:
7.29 popol. iz Boršta.
9.35 popol. iz Divače.

ANTON ZIGOJ

brivec v Trstu, ulica Stadion št. 1 (v hiši g. F. Žitka) se priporoča najlepše slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk. Ima na razpolago vsakovrstne vonjave.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefort).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omet za ozdravljanje, stoji 1.00 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.

Praško domače mazilo

iz lekarne

B. Fragner-ja v Pragi

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi. — V puščah po 35 in 25 nč. Po pošti 6 nč. več.

Razpošilja se vsak dan.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito deponovano varstveno znamko.

B. Fragner,

lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi Mala stran, vogel Spornarjeve ulice 203.